

L'última adaptació és una producció de Mercè Vilaret feta al circuit català de TVE el 1981

A la platja Castell de Palamós es va gravar l'escena del casament TV3

Clàssics a la televisió: patrimoni a

GEMMA BUSQUETS

● La BBC ho fa periòdicament amb Shakespeare –fa dos anys va adaptar la trilogia *The Hollow Crown*, basada en Ricard II, Enric IV i Enric V, en un format de minisèrie de quatre capítols–, però també France 2 ho ha fet amb Molière i la RAI amb Goldoni. Perquè quan aquestes cadenes públiques europees actualitzen els seus clàssics teatrals, i els popularitzen a través de la televisió, al darrere del projecte hi ha la voluntat de fer patrimoni audiovisual dels refe-

TV3 i TVE coprodueixen
'El cafè de la Marina',
tefilm sobre l'obra de
teatre de Sagarra

rents propis, dels mites nacionals; de la mateixa manera que es fa amb la tradició literària quan s'adapten a guió, ja sigui per a cinema o per a televisió, novel·les de referència o els *best-sellers* més recents de la literatura catalana. Perquè amb les recreacions, sobretot les audiovisuals, es fa arribar els clàssics al gran públic.

I en aquesta línia, TV3 va començar fa dues setmanes el rodatge d'*El cafè de la Marina*, una de les obres de teatre de més èxit de Josep Maria de Sagarra, de l'any 1933. La cadena catalana ha apostat pel format de telefilm per a aquesta adaptació televisiva d'un clàssic, dels més representats, del repertori teatral català. Ens hauríem de remuntar al blanc i negre de les produccions que sota el títol *Gran teatre* es gravaven als estudis de Miramar per al circuit català de TVE. La realitzadora Mercè Vilaret, l'any 1981, va dirigir l'última adaptació televisiva d'*El cafè de la Marina* amb Maifè Gil, Ovidi

Audiovisual

Montllor i Pau Garsaball. Més de trenta anys després és Sílvia Munt qui dirigeix Marina Salas com a Caterina i Pablo Derqui en el paper de Claudi, en aquesta producció d'Oberon Cinematogràfica per a TV3 i en la qual també hi participa TVE amb la col·laboració de l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC). Fa dues setmanes, el rodatge es va realitzar a la platja de Castell de Palamós i després van anar a Vila-rodona. L'objectiu és el mateix: tenir patrimoni audiovisual i actualitzar-lo, posar-lo al dia, amb llenguatges audiovisuals del segle XXI.

El cafè de la Marina no és la primera adaptació teatral en format telefilm vista per TV3. *Terra baixa* d'Àngel Guimerà va ser el primer projecte en què es va adaptar un clàssic català a la tele, una idea de la productora Fausto Produccions, que tenia la intenció, a més, que aquests telefilms servissin com a material divulgatiu per a escoles i biblioteques. La posada al dia del teatre a la tele difereix molt dels enregistraments als platós dels històrics *Estudio 1* de TVE. Ara el teatre s'adapta, surt dels estudis televisius i s'obre als exteriors, a buscar els espais oberts. I el telefilm, que no és més que una pel·lícula per a televisió, ha esdevingut el format idoni per a aquest tipus de propostes; fa anys era un format de ficció estigmatitzat com a subproducte menor. I ara és l'encaix en el qual encabir-hi el patrimoni teatral. Després de *Terra baixa* (2011), que es va estrenar la Diada de fa dos anys, va seguir *El retaule del flautista* (2013), un telefilm satíric i musical. Però abans dels clàssics, TV3 també ha apostat pel teatre contemporani i ho va fer amb l'adaptació de *Germanes* (2011), un èxit de la cartellera contemporània de Carol López.

TAMBÉ CONTEMPORÀNIES

El novembre de l'any passat, TV3 va emetre *Desclassificats*, un thriller polític amb Emma Vilarasau en el paper d'una periodista que ha d'escollir entre l'ètica professional i els seus interessos personals davant d'una classe política corrupta. El telefilm, dirigit per Abel Folk i Joan Riedweg, es basava en l'obra de teatre de Pere Riera. La dramàturgica contemporània s'ha revelat, doncs, com a corpus excel·lent, com a guió, per als telefilms. En aquesta línia ho explica la cap de coproduccions i ficció de Televisió de Catalunya (TVC), Susanna Jiménez, en relació amb les propostes que arriben a la cadena: "N'hi ha de tota mena, i a vegades són adaptacions teatrals, ja sigui de clàssics o no." Quant als clàssics: "Si la proposta és una adaptació cinematogràfica prou atractiva i actualitzada, sense perdre l'essència de l'obra original, ens hi afegim", especifica Jiménez. Amb tot, però, la responsable de TV3 aclareix que l'adaptació audiovisual de clàssics "no és que sigui una línia única, ni de bon tros". "Si es tracta d'un tipus de proposta que encaixi amb la línia editorial de la cadena", assenyala. Sobre l'exemple de la BBC en el cas de Shakespeare de modernitzar els seus clàssics i de popularitzar-los entre l'audiència, Susanna Jiménez reconeix que la televisió és una de les millors eines per difondre'ls: "És una manera de recuperar els clàssics de forma més atractiva, de portar-los a un llenguatge més actual i fer una adaptació que sigui capaç d'arribar al màxim de públic possible."

Projectar l'obra o adaptar-la?

La televisió aposta pel muntatge teatral íntegre, amb resultats irregulars en les audiències

● Fa una setmana, TV3 va estrenar, després del 30 minuts, el muntatge teatral *Barcelona*. La cadena catalana va retransmetre l'obra, un dels grans èxits teatrals de la temporada passada i amb tres premis Butaca, enregistrada al TNC. L'audiència de *Barcelona* va ser de 201.000 espectadors de mitjana i un 9,7% de quota de pantalla. Ben diferent, en canvi, i lògic tenint en compte el contingut, va ser l'audiència del musical

Els musicals funcionen; l'últim cas és el de 'La família irreal', amb un 30,3%

satíric *La família irreal*, amb 900.000 espectadors de mitjana (30,3% de quota). Els musicals funcionen: així, quan el 33 va emetre el març de l'any passat *Cop de rock*, va doblar la quota que té el canal. I quan s'ha apostat per adaptar el teatre al llenguatge de la tele, l'audiència ha respost. Ha estat el cas del telefilm sobre *Terra baixa* (2011) que es va estrenar per la Diada de fa tres anys i va reunir una audiència notable: 414.000 espectadors (17,7%). GEMMA BUSQUETS

'El retaule del flautista' (2013) i 'Terra baixa' (2011) són dos dels clàssics teatrals catalans que s'han adaptat en format de telefilm. TV3